

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje
miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.
P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA
oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milime-
trowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.
REDAKCJA i EKSPEDYCJA
znajduje się w Katowicach, ul. św. Stanisława 4.

Nr. 97

Katowice, wtorek 28-go kwietnia 1931 r.

Rok 30

Głos kościoła w sprawie zmiany konstytucji.

Rozpisanie przez marszałka sejmiku ankiety konstytucyjnej (zapytań o poglądy) wydało już ten wynik, że zagadnienie naprawy ustroju stało się przedmiotem dyskusji publicznej i nie schodzi z pola uwagi i zainteresowań naszej opinii politycznej. Do znanych już i omówionych przez polską prasę głosów b. premiera Władysława Grabskiego i b. posła i współtwórcy konstytucji marcowej profesora Edwarda Dubanowicza, przybył świeży **ważki głos episkopatu polskiego**. Oto obaj polscy kardynałowie, prymas Hlond i arcybiskup warszawski Kakowski, działając w imieniu całego polskiego wysokiego kleru, rozstali do marszałków sejmiku i senatu, do przewodniczących chrześcijańskich klubów parlamentarnych, z pominięciem więc jedynie koła żydowskiego i ugrupowań komunistycznych, wreszcie do szefa rządu „uwagi episkopatu polskiego w przedmiocie zmiany konstytucji.”

Memoriał, o którym mowa, ogranicza się naogół do tych spraw i do tych artykułów konstytucji, które pośrednio lub bezpośrednio wiążą się z życiem religijnym w Polsce. Najobszerniej więc omawia stosunek państwa do wyznań religijnych, w szczególności zaś do Kościoła katolickiego wszystkich obrządków i zagadnienie szkolnictwa państwowego i prywatnego, wysuwając tu niedwuznacznie i z naciskiem **żądanie szkoły wyznaniowej**. Obok jednak zagadnień, związanych ściśle z organizacją życia religijnego w Polsce, których część znaczną reguluje już zresztą konkordat nasz ze Stolicą Apostolską, memoriał polskiego episkopatu omawia i inne sprawy, zapewne w myśl zasady, wysuniętej na czoło uwag, że „całokształt konstytucji polskiej interesuje w najwyższy sposób każdego obywatela Polski”. Żąda więc ustanowienia stałego trybunału konstytucyjnego, „który miałby prawo orzekania, czy i w jakiej mierze ustawa narusza postanowienia konstytucji”, zgłasza zastrzeżenia przeciwko zasadzie proporcjonalności w głosowaniu, gdyż „stosunkowe prawo wyborcze nie ułatwia utworzenia stałej większości parlamentarnej, koniecznej do zachowania stałości rządów, jak i jednolitości ustawodawstwa”. Żąda przyznania senatowi inicjatywy ustawodawczej (prawo przedstawienia projektów ustaw), wreszcie wypowiada się przeciw głosowaniu na listy i przeciw listom państwowym, gdyż przy obecnym systemie wyborczym ogół wyborców nie ma wpływu na skład osobowy list, a równocześnie nie może wykluczyć z listy osoby, na której sumienie katolika głosować nie pozwala.

Memoriał biskupi porusza więc, jak widzimy, szereg zagadnień pierwszoplanowych, oświetlając je, oczywiście, ze stanowiska moralności i potrzeb moralnych, jakie reprezentuje Kościół katolicki. Dostarcza też wyraźnego poglądu świata katolickiego na sprawy urzędzenia państwa.

P. Prezydent Rzplitej przybędzie na Śląsk

Katowice. (Pat.) Donoszą, że uroczystości dziesięciolecia trzeciego powstania śląskiego odbędą się z udziałem P. Prezydenta Rzplitej prof. Ignacego Mościckiego. Pan Prezydent przyjeżdża do Katowic w dniu uroczystości, tj. dnia 2 maja w godzinach popołudniowych. Po wypoczynku uda się Pan Prezydent na uroczystą akademię do Teatru Polskiego której początek wyznaczono na godzinę 4 po południu. Poprzednio P. Prezydent odbierze sztafetę z Gdyni z wodą morską i sztafetę z Poznania, poczem wypuści pierwszego gołębia pocztowego, z pozdrowieniami ziemi śląskiej dla Polski. W tym też momencie wypuszczonych zostanie wielka ilość gołębi pocztowych z takimże pozdrowieniem dla województw i różnych miejscowości w Polsce.

Po akademii odbierze Pan Prezydent defiladę oddziałów wojskowych, po-

wstańczych, przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego, jak i organizacji społecznych i delegacji wszystkich województw w Polsce.

Po obiedzie u p. wojewody dr. Grażyńskiego, przybędzie P. Prezydent na biwak powstańcy na rynek główny w Katowicach, a odebrawszy raport, krótko przemówi.

Dnia 3 maja — w dzień święta narodowego — P. Prezydent weźmie udział w nabożeństwie polowym, które odprawione zostanie na placu przed gmachem województwa.

W związku z uroczystościami spodziewany jest przyjazd licznych przedstawicieli prasy polskiej i zagranicznej. Przyjściem przybyłych dziennikarzy na uroczystości zajmie się specjalny komitet, wyłoniony przez komitet główny uroczystości.

Doniosłe posiedzenie Rady Ligi Narodów.

Genewa. (Pat.) 33-cia sesja Rady Ligi Narodów rozpocznie się — jak wiadomo — w Genewie dnia 18 maja pod przewodnictwem niemieckiego ministra spraw zagranicznych Curtiusa. Na trzy dni wcześniej tj. 15 maja zbierze się komisja studjów nad unją europejską pod przewodnictwem ministra Brianda. Na porządku obrad sesji figuruje już około 30 punktów m. in. zaproponowana przez rząd angielski sprawa zbadania protokołu w kwestji austriacko-niemieckiego układu celnego i dyskusja nad sprawozdaniem, przedstawionem przez komisję badań nad unją europejską, charakteryzującą jej prace. W dziedzinie rozbrojenia i bezpieczeństwa Rada wysłucha sprawozdania o stanie prac przygoto-

wawczych do konferencji rozbrojeniowej, która ma się odbyć 2 lutego 1932 r. Należy przypomnieć, że sprawozdawcą Rady Ligi Narodów w sprawie rozbrojenia był przedstawiciel Hiszpanji Quinones de Leon, na miejsce którego Rada musi powołać teraz innego sprawozdawcę. Radzie będą przedstawione dwie propozycje rządu niemieckiego, jedna odnosi się do redakcji jednobrzmiącego kwestjonariusza, omawiającego stan zbrojeń w różnych państwach, druga dotyczy przygotowania międzynarodowego układu w sprawie publikacji zarządzeń w sprawie lotnictwa cywilnego. Zbliżająca się sesja Rady Ligi Narodów jest jedną z najważniejszych od czasu powstania instytucji genewskiej.

Ustąpienie naczelnego prokuratora w Gdańsku.

Gdańsk. Prezydent senatu gdańskiego Ziehm złożył za potwierdzeniem pismem u komisarza Ligi Narodów hr. Gravinga oświadczenie, że wobec uwolnienia gdańskiego urzędnika Gengierskiego, który zamordował polskiego urzędnika Styrbickiego, prokuratura postawiła wniosek o rewizję.

Naczelnik prokuratury gdańskiej Schneider wycofał na drugi dzień bez poprzedniego zwrócenia się do senatu wniosek o rewizję. O tem zarządzeniu

prokuratury nie zawiadomiła prezydenta senatu.

Minister Strassburger oświadczył prezydentowi senatu, że jako przedstawiciel Polski nie może przyjmować jego nieprawdziwych oświadczeń do wiadomości i demonstracyjnie podał się do dymisji.

Naczelnik prokuratury gdański Schneider podał się w związku z tem **zajściem do dymisji, którą senat przyjął i zwolnił go ze stanowiska.**

Wystąpienie Arcypasterzy naszych jest niewątpliwie ważnym zdarzeniem, jest bowiem stwierdzeniem, że sprawy państwowe nie są wyłącznie rzeczą partii i że z drugiej strony żadna partia nie wyczerpuje w całości tego, co nazwiemy w Polsce światem katolickim.

Episkopat polski, tak zawsze wstrzeżliwy w publicznych wystąpieniach politycznych, zabiera głos w dyskusji nad naprawą konstytucji! Nie waha się wskazać na błędy dotychczasowego u-

stroju i domagać się naprawy. Naprawę tę uważa za rzecz konieczną i pilną, jeżeli nie tylko formuluje pewne tezy zasadnicze, lecz proponuje ujęcie poszczególnych artykułów nowej konstytucji. Stanowisko swoje w sprawie rewizji pragnie zaznaczyć z niem ogół społeczeństwa, by spowodować wymianę myśli i dyskusję. Pragnie być czynnikiem tworczym, który współpracuje w dziele rewizji konstytucji, w budowaniu jutra Polski.

Powódź częściowo zalewa Wilno.

Wilno. (Pat.) Do soboty sytuacja powodziowa na Wileńszczyźnie była w dalszym ciągu groźna, jednak miarodajne czynniki na podstawie wiadomości, otrzymanych z górnych biegów rzek oczekują, że nastąpi przesilenie i zmiana na lepsze. Elektrownia miejska w Wilnie zabezpieczona jest wałami zbudowanymi z kilku tysięcy worków z piaskiem, które w dalszym ciągu układa wojsko. Gdyby nie te zarządzenia woda w Wilnie byłaby już wtargnęła do elektrowni. Na wszelki wypadek okna w suterenach elektrowni zamurowano. Tak samo zabezpieczono workami z piaskiem przyczółek Mostu Zielonego, któremu narazie niebezpieczeństwo nie grozi. Mimo to ruch kołowy po moście odbywa się przy zachowaniu wielkiej ostrożności pod kontrolą posterunku policyjnego. Woda Wilni dotarła do ulicy Zygmuntońskiej i przerwała komunikację pieszą z ulicami Wilna w stronę Mostu Zielonego tak, że ludność zmuszona jest przejeżdżać na ulicę Kalwaryjską autobusami.

Wilno. (Pat.) Woda na Wilni zaczęła opadać. W ciągu niedzieli ubyło 15 cm. wody. Z pałacu katedralnego woda ustępuje. Z terenów powiatu wileńskiego i trochę donoszą, że poziom wód w prawym biegu rzeki Wilni zmniejszył się o 67 cm. Również z terenu powiatu oszmiańskiego donoszą, że woda na Wilni w szybkim tempie obniża się. Natomiast w powiecie dziśnieńskim, na Dzisieńce, stan wody powiększył się, wskutek czego położenie w mieście Dzisna jest krytyczne.

Wilno. (Pat.) W dniu 26 bm. przybył do Wilna minister pracy i opieki społecznej Hubicki, aby badać na miejscu położenie, wytworzone przez powódź. Pod przewodnictwem p. ministra odbyła się konferencja w sprawie akcji ratunkowej. Stwierdzono, iż najbardziej ucierpiał powiaty bractawski i dziśnieński. P. minister przyrzekł swe poparcie.

Socjalistyczna gazeta przeciw straj- kowi zecerów.

Bruksela. (Pat.) Dzienniki ogłosiły manifest przeciwko terrorowi strajkowemu, zastosowanemu przez zecerów. W manifestie tym, podpisanym przez wszystkie niemal dzienniki, redakcje wzywają strajkujących po raz ostatni, by powrócili do pracy. Manifest podpisała również redakcja socjalistycznego „Peuple”, nie chcąc zgodzić się na żądania komitetu strajkowego.

Polski Komitet Porozumiewawczy w Rumunji.

Czerniowce. (Pat.) Odbyło się tutaj uroczyste posiedzenie Komitetu Porozumiewawczego Polaków w Rumunji z okazji przybycia dyrektora biura Rady Organizacyjnej Polaków z zagranicy p. Stefana Lenartowicza.

Sprawa pożyczki kolejowej i zaufania do rządu.

Warszawa. Na piątkowym posiedzeniu Sejmu zgłoszony został wniosek nieufności dla rządu przez klub narodowy. Wniosek ten był uzasadniony tem, że dekret Prezydenta Rzplitej ograniczył bieżącą sesję sejmową tylko do sprawy pożyczki kolejowej, to ograniczenie — zdaniem klubu narodowego — jest ograniczeniem praw Sejmu do rozprawiania nad wszystkimi sprawami, które uzna Sejm za ważne. Ponieważ za zarządzeniem Prezydenta odpowiada rząd, wobec tego wniosek jest przeciw niemu zgłoszony.

Na posiedzeniu tem doszło też do głosowania nad projektem ustawy w sprawie pożyczki kolejowej. W toku rozpraw podniesiono, że w mającem utworzyć się towarzystwie polsko-francuskim strona polska ma udział $\frac{7}{15}$ części, zaś strona francuska $\frac{8}{15}$ części. W głosowaniu, w którym na znak protestu nie wzięli udziału posłowie z klubu narodowego, projekt ustawy został uchwalony.

Na posiedzeniu sobotniem rozprawiano nad wnioskiem o brak zaufania dla rządu. Wniosek ten uzasadniał poseł Rybarski z klubu narodowego.

Stawiamy wniosek o ustąpienie rządu z dwóch powodów: chcemy dać wyraz reakcji przeciw złamaniu konstytucji przez ograniczenie pracy Sejmu do jednej tylko sprawy i chcemy poddać ocenie obecne położenie państwa i działalność rządu na tem tle.

Nie było praktycznego powodu ograniczenia praw Sejmu, chodziło zaś o urzeczywistnienie nowego ustroju drogą faktów, o przekształcenie obowiązującego prawa dowolną interpretacją.

Ta reforma konstytucji, zastępująca prawo pisane, t. zw. „prawem życia“, sprowadza się do panowania siły nad prawem. Kto sądzi, że ta droga skutecznie naprawi konstytucję, jest w błędzie. Konstytucja musi być dziełem trwałym, a gdy w społeczeństwie rządzi siła, to każdy przeciwnik prawa stosować będzie siłę. Niezdolność metod dyktatorskich wprowadzenia stałego ustroju jest jawiskiem powszechnem.

Ten nowy akt podkopania prawa następuje w chwili, gdy zagrożony jest nasz rozwój ekonomiczny, a położenie gospodarcze jest bardzo ciężkie. Naszem zdaniem, by ratunek się powiódł, Sejm powinien być czynny, bo konieczną jest

reforma ustawodawstwa gospodarczego, skarbowego i administracyjnego.

Posel Miedziński (BB.): Grabskiemu dawaliście pełnomocnictwa w ciężkiej sytuacji.

Posel Rybarski: Kto wie, czy i parom nie damy, gdy zażądacie.

Jakie jest obecne położenie gospodarcze? Z pośród 9 krajów europejskich Polska ma największy spadek eksportu i najsłabszy spadek zapasów walut. W innych krajach kryzys gospodarczy łączy się z obniżeniem stopy procentowej. Jest to zjawisko powszechne, z wyjątkiem Polski, bo u nas panuje brak kapitału i to nadaje piętno kryzysowi gospodarczemu.

Nie uda się proces kapitalizacji bez reformy podatkowej. Niekoniecznie ta reforma musi bezpośrednio nastąpić, ale powinna istnieć pewność, że ulga nastąpi czy za rok czy za dwa lata.

Jeżeli zaś producent co parę tygodni otrzymuje nowe podatki, to bynajmniej

nie sprzyja to kapitalizacji. Niedawno uchwaliliście panowie ustawę o funduszu drogowym. Jest to ustawa o dwóch podatkach, które nie będą w budżecie. Obciążenie autobusów w dzisiejszych warunkach wywoła i wywołuje zmniejszenie się ilości przedsiębiorstw autobusowych.

Rząd przed paru miesiącami wystąpił z planem niżki cen, który był szeroko reklamowany. Akcja ta niedostatecznie przygotowana, pogłębiła kryzys w handlu, gdyż ludzie, czekając niżki, wstrzymywali się od zakupów. Ale po ukończeniu tej akcji widzimy, że rośnie cena zboża dość szybko, niestety również zbyt późno.

Następnie zabrał głos wicemarszałek Car, mówiąc m. in.: „Zdawałoby się, że z chwilą, kiedy Sejm po kilkutygodniowej przerwie zbiera się dla nowych obrad nad sprawą ściśle określoną przez Prezydenta w jego orędziu, Sejm zajmie się tą sprawą z całą gorliwością, bo prze-

Gen. dyrektor Pistorius zasadzony na 2 tygodnie więzienia.

Katowice. W sobotę w sądzie odwoławczym w Katowicach sąd pod przewodnictwem dr. Podolskiego przystąpił do dalszego rozpatrywania znanej naszym czytelnikom sprawy o obrazę p. wojewody dr. Grażyńskiego, przeciwko Arco Pistoriusowi, gen. dyr. kopalń ks. pszczyńskiego, który swego czasu wystosował do radców załogowych list, podając w nim, iż na skutek interwencji p. wojewody kopalniom pszczyńskim zredukowano przydział węgla.

W postępowaniu dowodowem przesłuchano jako świadka Józefa Borkowskiego, naczelnika Wydziału Ministerstwa Komunikacji, który zeznał, że wojewoda dr. Grażyński nie interwenjował w tem ministerstwa o zmniejszenie przydziału węgla dla kopalń pszczyńskich. Również świadek Rudowski, naczelnik Wydziału Przem. i Handlu Śl. Urzędu

Wojewódzkiego zaprzeczył, by on lub wojewoda w sprawie przydziału interwenjował. Pan wojewoda polecił mu jedynie, jak zresztą każdemu ze swych urzędników na wyższych stanowiskach, by interwenjowali w tych sprawach, gdzie chodzi o dobro robotnika śląskiego. Sprawa redukcji na kopalniach ks. pszczyńskiego była zbyt błaha, by mógł nią p. Rudowski absorbować p. wojewodę. Świadek dodaje, iż sam niejednokrotnie interwenjował w sprawie kontyngentu dla kopalń ks. pszczyńskiego, lecz tylko jeśli chodziło o podwyższenie kontyngentu.

Sąd po naradzie wydał wyrok, skazując gen. dyr. kopalń ks. pszczyńskiego, dra Arco Pistoriusa na 14 dni więzienia bez zamiany na grzywnę. Niższy wymiar kary uzasadnił sąd dotychczasową niekaralnością oskarżonego.

Zaprzeczenie pogłosek o rzekomem wywłaszczeniu klasztorów w Katalonii

Barcelona. Dziennik barceloński „Matin“ donosi, że władze państwowe oświadczyły, iż pogłoski o zamierzonym jakoby wywłaszczeniu zakonów i zgromadzeń religijnych w Katalonii nie mają absolutnie żadnej podstawy i są rozsiewane przez terrorystów.

Portugalskie okręty wojenne przeciw Maderze.

Lizbona. (Pat.) 1 kontrtorpedowiec i 1 krążownik pomocniczy wysłane zostały do Porto Santo, gdzie nastąpi koncentracja jednostek morskich, mających na celu prowadzenie walki z powstańcami na Maderze.

cież przedmiot ten ma charakter gospodarczy i socjalny. W naszym Sejmie jest inaczej. Od kilku dni ten fakt, który powinien był pobudzić raczej do pracy, wywołuje zameł. Zaraz przy otwarciu pierwszego posiedzenia zgłoszono kilka wniosków dywersyjnych, potem szereg interpelacyj na wszystkie możliwe tematy. Urządzono hecę ze śpiewami i krzykami, a wkrótce zgłoszono dla rządu vota nieufności.

Następnie p. Car daje uwagi prawnicze, uzasadniające pogląd rządu i klubu na tę sprawę.

„Jeżeli sesja zwyczajna służy do załatwienia wszelkich spraw, to nadzwyczajna winna być zwoływana tylko wtedy, gdy zachodzą jakieś nadzwyczajne wypadki czy sprawy, ale nie wszelkie możliwe, lecz tylko te, które muszą być wyraźnie wymienione w zwoływającym orędziu. Panowie (t. j. opozycja), żądając w przeszłym roku zwołania sesji nadzwyczajnej, zrobiliście tak samo, bo w swych motywach wymieniliście cały szereg spraw, dla których uważacie zwołanie sesji za potrzebne. A więc panowie sami stworzyliście ten precedens. Jeżeli panowie uważają, że są sprawy równie pilne i nagłe, jak ta, która skłoniła P. Prezydenta do zwołania sesji nadzwyczajnej, zebrawszy $\frac{1}{3}$ podpisów i podając przedmiot obrad tak, jak w roku zeszłym.

Mówicie panowie w motywach, że rząd w sposób niezgodny z konstytucją unika kontroli, ale kontrola może się realizować tylko w postaci wyrażania lub nie wyrażania votum zaufania. W tej chwili właśnie panowie to prawo realizujecie przez swój wniosek.

Od dłuższego czasu dążymy do racjonalizacji prac Sejmu. Racjonalizowanie pracy — naszym zdaniem — powinno iść także w tym kierunku, że sesja zwyczajna zwołana jest dla wyczerpania wszelkich uprawnień, przysługujących Sejmowi z mocy konstytucji, ale trzeba też rządowi dać możliwość wykonania tego, co się przez pięć miesięcy uchwała. Jeżeli ma zwołać sesję nadzwyczajną, to tylko wtedy, gdy zachodzi istotna konieczność. Niech panowie nie przeszkadzają nam w tej pracy, a sądzę, że Sejm wtedy będzie mógł zyskać zaufanie społeczeństwa, jeżeli nie będzie wiecznym wulkanem waśni i zajmować się będzie użyteczną pracą.

Po dalszych rozprawach przystąpiono do głosowania nad wnioskiem o nieufność dla rządu, wniosek ten upadł.

Fernando

(Powieść.)

9) (Ciąg dalszy.)

— Ja, — zawołał Pedro z ogromnem zdziwieniem, czy to nie sen panie? Czy bolesne twoje położenie pomieszało ci zmysły. Nie posiadam nic na świecie, jak mój talent i moja lutnia. Jakim sposobem taki biedak jak ja, mógłby być panu pożytecznym w tak ważnych okolicznościach?...

— Ty możesz wiele, bardzo wiele, wszystko! Nietylko możesz mi być użytecznym, ale możesz zostać człowiekiem bogatym, poważanym, szlachcicem jednym słowem.

— Cóż tak patrzysz na mnie? Wierz mi, ja nie żartuję, stan moich interesów nie zachęca mnie do tego zupełnie; ja mówię prawdę. Zaraz ci to jaśniej wytłumaczę, posłuchaj mnie tylko, kochany Pedro. Znam doskonale tajemnicę twojego serca, choć ja tak starannie przedemną ukrywałeś. Bładość twoja i smutek nie są bez powodu, ani te smutne tony, które teraz rozlegały pośród skał w miejsce wesołych niegdyś piosenek. Przyczyną twoich cierpień jest młoda i ładna panielka, której udzielałeś w Madrycie lekcji muzyki i śpiewu.

Rumienisz się z obawy, abym nie zganił twej chęci zbliżenia się do panny szla-

chetnego rodu. Nie, nie mogę cię ganić, cnoty i przymioty tej młodej osoby usprawiedliwiają twoje życzenia. Nietylko twoja tajemnica jest mi znana, wiem jeszcze więcej; piękna Laura podziela twoje uczucie i nie wahałaby się ani na chwilę oddać ci swą rękę. Ale przekonanie i wola jej rodziców sprzeciwiają się temu; nie oddadzą oni swej córki człowiekowi, który nie jest szlachcicem, choćby posiadał wszystko złoto Indji, i rozgniewani są do najwyższego stopnia jej przychylnością dla biednego muzyka. Nigdy nie zezwolą na to połączenie. Mają nawet zamiar ostudzić śliczną Laurę przy jednej z krewnych w zamku, położonym o 320 kilometrów za Madrytem, gdzie ściśle strzeżoną będzie. Jesteś więc pewny, nigdy więcej nie zobaczysz swej ukochanej. Wzdychasz młodzieńczo, nie smuć się. Podam ci sposób zostania właścicielem znacznego majątku i otrzymania dyplomu, zapomocą którego z łatwością skłoniśz rodziców Laury do oddania ci jej ręki. Badałem ich pilnie i znam o tyle ich zdanie pod tym względem, abym cię mógł o tem zapewnić. Teraz od ciebie zależy, kochany Pedro, zostać właścicielem zamku, szlachcicem i mężem pięknej Laury. Powiedz mi, coż o tem myślisz?

— Wszystko, co mi pan dziś mówisz, jest mi zagadką, — odpowiedział Pedro, — nie mogę pana zupełnie zrozumieć.

Nadzieje, jakie mi hrabia robi, pięknem są marzeniem, ale marzeniem tylko. Pozostanę na zawsze, jak dziś jestem, najniezwyklejszym z śmiertelników.

— Wierz mi, Pedro, twoje szczęście od ciebie zależy, zbliż się i posłuchaj.

Hrabia przysunął swoje krzesło do niego i powiedział mu cichym i przytłumionym głosem:

— Ten mały chłopiec, który teraz choruje, jest główną przyczyną mego zmartwienia i rozpacz, nie życzę sobie, aby on wyzdrowiał. Oto wszystko, rozumiesz mnie?

Pedro pochylił głowę; Alonzo cichszym jeszcze głosem mówił dalej.

Dasz mu napój, który go uzdrowi na zawsze. Niech to dziecko niezdolności opuści ten świat! Jestem hrabią Alvarez i oddaję ci w posiadanie ten zamek.

Pedro porwał się z zdziwieniem i zawołał:

— Jakto, ja miałbym zostać zabójcą tego miłego dziecięcia, którego mi nigdy nie zrobiło nic złego! Nie, to zbyt okropne, nie nigdy.

— Na miłość Boga! nie krzycz tak głośno; posłuchaj mnie, — rzekł Alonzo. — Nie przerywaj mi tylko, a później dowiem się, co postanowiłeś uczynić.

Alonzo wyczerpał cały sposób swej wymowy i fałszywych dowodzeń, ażeby złagodzić okropność tej zbrodni i skłonić do niej, ciągle opierającego się Pedra. Potem dodał:

— Jeszcze raz ci powtarzam, czyn ten daleko mniej zasługiwałby na karę, jak to sobie wyobrażasz. To dziecko od urodzenia ma zdrowie równie wątłe, jak jego rodzice, i nosi w sobie zaród w przedwczesnej śmierci. Jeżeli wyjdzie z tej choroby, co jest niepodobieństwem, jak długo jeszcze pożyje? Może rok, może pół roku, albo trzy miesiące tylko?

Pedro odpowiedział lekliwie.

— Fernando jest wątłej budowy ciała, to prawda, ale nie sądziłbym nigdy, żeby był tak słaby, jak mówisz.

— Jestem o tem przekonany, — odrzekł hrabia.

Zresztą niechby żył sobie i sto lat, gdybym nie był w tak okropnym położeniu. Ale potrzeba nagli, chwila to stanowcza, a czas i sposobność doskonałe mi służą. Nikogo to nie zadziwi, że dziecko słabowite od urodzenia nie przetrwało gwałtownej goączki. Nie obudzimy najmniejszego podejrzenia. Ale jeżeli Fernando pożyje jeszcze ośm dni, jestem zgubiony. Mój honor, majątek, mojej rodziny, wszystko dziś stawiam na kartę. Czyż kilka tygodni nędznego życia tego dziecka więcej znaczy, jak mój honor nieodzownie stracony, a moja żona i moje dzieci pograżone w najokropniejszej nędzy? Prawdziwie skrócić życie tego dziecka, to jest skrócić jego cierpienia, jest więcej dobrodziejstwem jak zbrodnia, pojmujesz to za pewne.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca

Wtorek

28

kwietnia

Św. Pawła od Krzy-
ża.
Św. Witalisa, mę-
czennika.
Św. Marka, męczennika.
Św. Teodory, dzie-
wicy.

Kalendarz słowiański: Żywisław.

Jutro, środa 29 kwietnia: Św. Pio-
tra, męczennika oraz św. Agapjusza i Se-
kundyna.

*

Wschód

Zachód

Słońca o godz. 4.37, o godz. 19.20
Księżycy o godz. 14.16, o godz. 3.25

Św. Pawła od Krzyża, założyciela za-
konu Pasjonistów.

Św. Witalisa, ojca św. Gerwazego i
Protazego. Dlatego, że pochował z przy-
 należną czią relikwie św. Ursycyna, zo-
 stał na rozkaz konsularza Polimusa
schwyty i rozciągnięty na torturach.
Następnie wrzucono go do głębokiej ja-
my i zasypano kamieniami i bryłami zie-
mi. Tak dostał się chwalebnie jako mę-
czennik do Chrystusa.

Św. Marka, męczennika, który wy-
 święcono poprzednio przez św. Piotra na
biskupa, głosił w Atynie Ewangelię św.
Koronę męczennika otrzymał podczas
prześladowania Domicjana za starosty
Maksyma.

Św. Teodory, dziewicy. Ponieważ
wzbraniała się ofiarować bożkom, odda-
no ją do domu rozpusty. Jednakże pe-
wien chrześcijanin, imieniem Didym u-
wolnił ją, gdyż za pomocą Bożą udało
mu się zamienić z nią ubranie. Później za
Dyoklecjana zostali obaj równocześnie
przez starostę Eustracjusza skazani na
śmierć i tak otrzymali spolem koronę
męczennika.

— **Podatki miejskie od budynków be-
dą podwyższone.** Minister spraw we-
wnętrznych wydał w porozumieniu z mi-
nistrem skarbu zarządzenie, zezwalające
gminom miejskim na podwyższenie ma-
ksymalnej stawki podatku komunalnego
od budynków, pobieranego jako dodatek
do państwowego podatku od nierucho-
mości.

Na podstawie tego zarządzenia gmi-
ny miejskie, liczące do 25 000 mieszkań-
ców, podwyższyć mogą wymiar tego po-
datku o 5 proc. państwowego podatku od
nieruchomości, gminy zaś liczące ponad
25 000 mieszkańców — o 7,5 proc.

Dotychczas miejski podatek od bu-
dynków wynosił maksymalnie 25 proc.
państwowego podatku od nieruchomości,
w niektórych zaś gminach, prowadzą-
cych roboty inwestycyjne — 50 proc.
podatku państwowego.

— **Kto podlega ćwiczeniom wojsko-
wym?** Zarządzenie władz wojskowych,
powołujące na ćwiczenia w b. r. rezer-
wistów podaje, że na mocy ustawy o
powszechnym obowiązku wojskowym,
względnie na mocy rozporządzenia wy-
konawczego do tej ustawy, nie podlega-
ją powołaniu na ćwiczenia szeregowi re-
zerwy: posłowie do sejmiku, senatorowie,
ministrowie i sekretarze stanu oraz oso-
by, wykluczone od służby wojskowej o-
raz te, które poświęciły się stanowi du-
chownemu i złożyły odpowiednie o-
świadczenie w PKU, osoby, które odby-
ły już całkowicie 14 tygodni ćwiczeń
wojskowych, wreszcie osoby, które wy-
jechały zagranicę bez naruszenia obo-
wiązujących przepisów. Z urzędu nie
podlegają powołaniu na ćwiczenia szere-
gowi rezerwy, którzy posiadają niebie-
skie karty mobilizacyjne, w bieżącym
roku zostali przeniesieni do rezerwy lub
stałe urlopowani po ukończeniu przepisa-
nej służby w wojsku stałym, byli podofi-
cerowie zawodowi, którzy przeszli do
rezerwy w latach: 1928, 1929, 1930 i w
r. b. po zakończeniu okresu zawodowej
służby wojskowej. Dotyczy to również
i podoficerów nadterminowych, którzy
przeszli do rezerwy co najmniej 1 rok jako nad-
terminowi, natomiast st. szeregowcy i sze-
regowcy (b. nadterminowi) podlegają po-
wołaniu na ćwiczenia. Nadto nie podle-
gają powołaniu na ćwiczenia szeregowi
rezerwy piechoty, którzy odbyli czynną
służbę w K. O. P. i byli przeniesieni do

Szkola i charakter.

Katowice, 27. 4.

Dorocznym zwyczajem, z rozpoczę-
ciem wiosny rodzice zapisują nowe rocz-
niki dzieci do szkoły. Życie dzisiejsze
uległo takiej specjalizacji, że rodzice sa-
mi nie potrafią w domu swoim wykształ-
cić i wychować swych dzieci. Ciężar ten
bierze na siebie szkoła. Ma ona nie tylko
nauczyć ale również wychować młode
pokolenie tak, by było one zdolne w
przyszłości do samodzielnej pracy, by
zastąpiło ludzi starszych.

Pełnowartościowym zaś człowiek
jest dopiero wtedy, gdy w jego sercu i
umyśle wykształcone będą cechy wła-
ściwe narodowi do którego on należy.
Tylko w ojczystym języku i ojczystym
duchu może się wychować młody Ślą-
zak. Tylko szkoła polska da mu takie
wychowanie, które nie pozwoli mu za-
przeć się swojej ojczyźnie w najcięż-

szych nawet chwilach. W atmosferze
wolności i postanowienia praw człowie-
ka wyrosnąć ze szkół polskich potężny
zastęp pracowników, którzy będą dzia-
łać na własnym rodzinnym terenie dla
dobra ludu z którego wyszli.

Obowiązek jaki w obecnej chwili
spada na rodziców jest jasny: nie wolno
skazywać dziecka na zaturację w obcej
szkole, która mu jest wroga i w rzeczy-
wistości pogardza skrycie tymi, którzy
zasługują na miano odszczepieńców od
ludu śląskiego. Przyszłość ludu śląskie-
go jest bowiem tylko w polskiej szkole.
Ze spokojem może społeczeństwo pa-
trzeć na tegoroczny okres zapisów szkol-
nych dla dzieci urodzonych w 1925 roku.
Zapisy które będą trwały przez czas —
27, 28, 29, 30 kwietnia oraz 1 i 2 maja
urzeczywistnią zasady, że dziecko pol-
skie winno być w polskiej szkole.

Dzisiejszy stan sprawy odszkodowań.

Katowice, 27. 4.

Na tle sytuacji wytworzonej ratyfi-
kacją układu likwidacyjnego polsko-nie-
mieckiego z dnia 31 października 1929 r.
wśród szerokich rzesz zainteresowanych
obywateli ujawniło się żywe zaniepokoj-
enie co do dalszego losu ich pretensyj
przeciwniemieckich dochodzonych za
pośrednictwem Związku Obrony Kresów
Zachodnich przed forum Mieszanego
Trybunału Rozjemczego Polsko-Niemie-
ckiego w Paryżu.

Odpowiadając tą drogą na liczne w
tym względzie interpelacje — Związek
Obrony Kresów Zachodnich podaje do-
wiadomości poszkodowanych, że ustawa
o ratyfikacji układu wyrównawczego
polsko-niemieckiego z dnia 31 paździer-
nika 1929 r. przewiduje w § 2 co nastę-
puje:

„Obywatele polscy, którzy z tytułu
przysługujących im roszczeń do Państwa
Niemieckiego lub Austriackiego przez
postanowienia „Porozumienia Polsko-
Niemieckiego“, wymienionego w art. 1
p. 1 niniejszej ustawy i „Układu państw
wierzycielskich z Austrią“, wymienio-

nego w art. 1 p. 3 niniejszej ustawy, po-
noszą bezpośrednio szkodę majątkową,
otrzymają od Skarbu odszkodowanie.

Wyszczególnienie roszczeń, rodzaj,
warunki i zakres odszkodowania oraz
tryb postępowania określa ustawa.“
(Sejm R. P. Okres III — Druk. Nr. 44).

W tym stanie rzeczy, Związek Obro-
ny Kresów Zachodnich oznajmia: 1) iż
trwając konsekwentnie na stanowisku
rzecznika interesów poszkodowanych,
akcje, mimo zmienionych zasadniczo
warunków, nadal prowadzić będzie,
zmierzając do jej jak najrychlejszego i
jak najkorzystniejszego dla poszkodowa-
nych zakończenia; 2) iż ci z pośród po-
szkodowanych, którzy w właściwym
czasie dopełnili w Związku Obrony Kre-
sów Zachodnich rejestracji swych szkód
— nie mają potrzeby dokonywania po-
nownych zgłoszeń. Wszelką inicjatywę
w tym kierunku poszczególnych osób,
czy instytucji, zalecałoby się też trak-
tować z należytą oględnością, jako akcję
zgola zbędną i w wyniku mogącą co
najwyżej narazić refleksantów na dodat-
kowe niepotrzebne wydatki. (ZOKZ.)

rezerwy po przesłuchaniu co najmniej 20
miesięcy, a dla których tegoroczne ćwi-
czenia były pierwszymi ćwiczeniami w
rezerwie.

— **Okręgowe komisje konserwator-
skie.** Ministerstwo wyznań religijnych i
oświecenia publicznego na mocy rozpo-
rządzenia z dnia 15 stycznia br. przyste-
puje do utworzenia 9 okręgowych komi-
sij konserwatorskich, celem współdzia-
łania w opiece nad zabytkami. Komisje
konserwatorskie powstają przy tych wo-
jewództwach, przy których istnieją konser-
watorzy. Komisje konserwatorskie
składają się z wojewody, jako przewod-
niczącego, konserwatora i ośmiu człon-
ków.

— **Unieruchomienie autobusów ma
nastąpić 1 czerwca w całej Polsce.** W
Warszawie odbyło się przy udziale 40
delegatów z całej Polski posiedzenie
związku właścicieli przedsiębiorstw au-
tobusowych, na którym omawiano spra-
wę ustawy o państwowym funduszu
drogowym.

W wyniku całodziennych obrad wy-
brano komisję, która przygotuje projekt
nowelizacji ustawy o państwowym fun-
duszu drogowym, mającym, jak zapew-
niają przedsiębiorcy autobusowi, uwzględ-
niać zarówno ich interesy, jak interesy
skarbu państwa.

Przedsiębiorcy zdecydowali unie-
ruchomić z dniem 1 czerwca rb. komu-
nikację autobusową na terenie całej Pol-
ski, o ile nie nastąpi żadna zmiana sytu-
acji, w związku z wprowadzeniem w
życie ustawy o państwowym funduszu
drogowym.

— **„Dzień Matki“ w całej Polsce.**
Wzorem lat ubiegłych komisja główna
Krzyża organizuje w roku bież. w ostat-
nią niedzielę maja, tj. w dniu 31 maja rb.
obchód „Dnia Matki“ we wszystkich ko-
łach młodzieży P. C. K. na terenie całej
Polski. W dniu tym organizowane będą

akademie, koncerty itd., które mają być
zbiorowym holdem, oddanym wszyst-
kim matkom. „Dzień Matki“ organizowa-
ny będzie w porozumieniu z komi-
tetem „Tygodnia dziecka“, który w dniu
31 maja rb. również organizuje „Święto
Matki“.

— **Przedłużenie terminów spłaty po-
życzek na odbudowę.** Ministerstwo robót
publicznych zawiadomiło Państwowy
Bank Rolny, że termin dla pożyczek, u-
dzielonych na odbudowę, dla których
spłata pierwszej raty przypadała na
dzień 1 grudnia w latach: 1927, 1928,
1929 i 1930, został przedłużony do dnia
1 czerwca rb., natomiast terminy płatno-
ści pożyczek, udzielonych w latach 1929
i następnych, nie uległy zmianie.

Zaległe podatki od pożyczek za okres
prolongaty mogą być odpisane, jeśli na-
tomiasz ktoś już wpłacił odsetki za ten
okres, to zostaną one zarachowane na
spłatę odsetek i rat kapitału na poczet
należności za okresy przyszłe.

Równocześnie ministerstwo robót
publ. ustaliło, że dłużnicy, którzy wnieśli
podania o udzielenie pożyczek, a które
nie zostały ostatecznie załatwione, obo-
wiązani są raty pożyczek uiścić w przy-
padającym dla nich terminie, jeżeli nato-
miast w czasie późniejszym pożyczka
zostanie umorzona, to wpływam raty ka-
pitału i procenty zwrotowi nie podlegają.

Województwo śląskie.

* **Stan bezrobocia na Śląsku.** Śląski
Urząd Wojewódzki donosi, że w czasie
od 16 do 22 kwietnia br. liczba bezrobot-
nych na terenie województwa śląskiego
zmniejszyła się o 46 osób i wynosiła
66.709 osób. Z tej cyfry przypada na
górnictwo 8.754, hutnictwo 2.065, hutnic-
two szkła 25, przemysł: metalowy
6.367, włókienniczy 847, budowlany 8402
pozostałe przemysły 3.352. Niewykwa-
likowanych bezrobotnych było 33.541,
rolnych 46, umysłowych 3.310. Upraw-
nionych do pobierania zasiłku było 42106

bezrobotnych, w tej liczbie z akcji pomo-
cy państwowej dla bezrobotnych na Ślą-
sku korzystało 11.008 osób.

* **Dziennikarze zagraniczni na Ślą-
sku.** W związku z uroczystościami 10-
lecia trzeciego powstania śląskiego, na
które zapowiedział swe przybycie p.
Prezydent Rzplitej, dowiadujemy się, że
przybędzie również około 30 dziennika-
rzy zagranicznych, francuskich, angiels-
kich i innych. Dziennikarze zagraniczni
zamierzają zatrzymać się na Śląsku
przez kilka dni w celu zapoznania się z
tutejszymi zakładami przemysłowymi o-
raz zagadnieniami Śląska.

Z Katowickiego

Z posiedzenia komisji rolnej.

Katowice. Pod koniec ubiegłego ty-
godnia odbyło się posiedzenie komisji rol-
nej sejmiku śląskiego, któremu przewod-
niczył poseł Palarczyk. Na wstępie roz-
patrzone wnioski Śląskiej Izby Rolni-
czej w sprawie uprawy tytoniu w do-
linie Odry. Uchwalono zwrócić się za
pośrednictwem wojewody śląskiego z
wnioskiem do polskiego monopolu tyto-
niowego o utrzymanie plantacji tytoniu,
t. zw. „lubomki“ w dolinie Odry w tych
gminach, które już od szergu lat zajmo-
wały się uprawą tytoniu.

Znaczkii na pomoc dla bezrobotnych.

Katowice. Pod przewodnictwem ge-
neralnego dyr. Ciszewskiego odbyło się
w sali posiedzeń magistratu posiedzenie
sekcji finansowo - organizacyjnej komi-
tetu niesienia pomocy bezrobotnym. Na
posiedzeniu postanowiono wydrukować
większą ilość znaczków komitetu, które
będą sprzedawane w kasach kolejow-
ych, autobusach i tramwajach na Ślą-
sku. Znaczkii po cenie 5, 10, 20 i 50 gro-
szy sprzedawać będą bileterzy.

Oszczercstwo „Katowicerki“.

Katowice. W dniach 27 i 28 lutego
ub. roku zamieściła „Kattowitzer Zei-
tung“ dwa napaściwe artykuły, skiero-
wane przeciwko posłowi na sejm śląski
Bałdykowi, w których zarzuciła mu, iż
organizował bojówki powstańcze i wy-
słał je do Golasowic, gdzie dokonali
morderstwa na śp. Janie Sznapce. Na
rozprawę sądową powołano 20 świad-
ków, którzy zeznali na korzyść posła
Bałdyka. Sąd skazał odpowiedzialnego
redaktora „Katowicerki“ dr. Hoffmanna
na 2 miesiące więzienia za oszczerstwo
bez zamiany na grzywnę. W tych dniach
dr. Hoffmann ponownie został skazany
na 14 dni aresztu za umieszczenie zmy-
ślonej depeszy z Londynu.

Kradzież gęsi.

Katowice. W ostatnich dniach przy-
trzymano na targowisku w Katowicach
niejakiego Tadeusza Cieślińskiego z Kr.
Huty, który usiłował sprzedać pewnej
handlarce dwie gęsi. Dochodzenia wy-
kazały, że gęsi zostały skradzione nieja-
kiej Elżbiecie Bytkowej z Zależa. Gęsi
oddano napowrót poszkodowanej a zło-
dzieja osadzono pod kluczem.

Usiłowane samobójstwo.

Katowice. W bramie domu przy ul.
Młyńskiej 45 usiłowała pozbawić się ży-
cia przez zażycie esencji octowej haf-
ciarka Weronika Zabrigna. Niedoszła sa-
mobójczyni odstawiono do szpitala
miejskiego.

Rozbój uliczny.

Janów w Katowickim. Robotnik Lu-
dwik Gajda z Janowa doniósł, że dnia
23 bm. napadnięty został pomiędzy Wil-
helminą a Janowem przez czterech nie-
znanych osobników, z których jeden u-
derzył go jakimś twardym narzędziem w
głowę. Następnie bandyci skradli mu
zegarek z dewizką, poczem zbiegli nie-
poznani. Dochodzenia prowadzi miej-
scowy posterunek policyjny.

Sprzedaż drzew i krzewów owocowych.

Mysłowice w Katowickiem. Instytut ogrodnictwa - handlowy w Łucku urządził w czasie od 20 kwietnia do 15 maja br. w ogrodzie katolickiego urzędu parafialnego obok państwowego gimnazjum męskiego wystawę i sprzedaż drzew i krzewów owocowych, celem zaopatrzenia miejscowej ludności w doborowe drzewka. Poleca się wszystkim właścicielom ogrodów i sadów, skorzystać z tej okazji i zwiedzić powyższą wystawę.

Pożar.

Brzezinka w Katowickiem. Wskutek wadliwej budowy komina wybuchł pożar w zagrodzie Józefa Kątnego, który zniszczył częściowo dom mieszkalny. Ogień ugasiła miejscowa straż pożarna. Szkoda wynosi około 5000 zł.

Usiłowane zabójstwo i samobójstwo.

Bielszowice w Katowickiem. Dnia 24 bm. 31-letni Gustaw Osiński usiłował utopić w gliniaku swą narzeczoną Agnieszkę Michalską, poczem sam rzucił się do wody. Wypadek ten jednak zauważono i natychmiast zawezwano pomoc. Topielców wydobyto i odstawiono do szpitala.

Z Król. Huty

Spis ludności.

Król. Huta. W wykonaniu zarządzenia wojewody śląskiego z dnia 26 stycznia 1931 r. o ustaleniu w drodze ankiety stanu ludności, podaje się niniejszem do wiadomości publicznej, że na terenie m. Król. Huty odbędzie się w czasie od 27 do 30 kwietnia br. **spis ludności**. Spis przeprowadzą upoważnieni przez magistrat urzędnicy, zaopatrzeni w odpowiednie legitymacje. Celem spisu ludności jest dostarczenie gminie materiału, na podstawie którego zaprowadzony zostanie rejestr ludności. W interesie własnym ludności leży ułatwienie urzędnikom spisującym ich zadań przez udzielanie dokładnych informacji, popartych w razie potrzeby dokumentami. Ludność zamieszkała w mieście, uprasza się przygotować na czas spisu posiadane do kumenty osobiste, które należy przedłożyć na żądanie urzędnikom spisującym. Właściele domów (wyznaczeni przez właścicieli do prowadzenia meldunków zastępcy) zobowiązani są udzielać urzędnikom spisującym wszelkich informacji, w szczególności winni potwierdzić prawdziwość danych w zakresie spisu w ich domu przez podpisanie „arkusza zbiorczego do ankiety”. Niezastosowanie się do zarządzeń gminy (w szczególności odmowa udzielenia informacji lub złożenie niezgodnych z prawdą zeznań), pociąga za sobą kary, przewidziane w rozp. Prez. Rz. P. o ewidencji i kontroli ruchu ludności, tj. karę grzywny do 2000 zł. lub karę aresztu do 4 tygodni, albo obie te kary łącznie.

Pożyczki budowlane.

Król. Huta. Informacje co do ulgowych pożyczek na rozbudowę mieszkań przyznanych przez komisję rozbudowy mieszkań, przez Bank Gospodarstwa Krajowego w Katowicach, przez Śląski Urząd Wojewódzki i przez powiaty województwa śląskiego można otrzymać w magistracie w Król. Hucie, ratusz, III. p. pokój 126.

Pożyczki budowlane.

Król. Huta. Magistrat król. hucki uchwalił na swem ostatnim posiedzeniu powiększyć fundusz, z którego udziela się 4 proc. ulgowych pożyczek na rozbudowę mieszkań przez zaciągnięcie w Miejskiej Kasie Oszczędności pożyczki w sumie 500 tys. złotych. Jednocześnie zatwierdził pożyczki, udzielone przez komisję rozbudowy mieszkań dziewięciu właścicielom domów, którzy zamierzają wybudować 42 nowe mieszkania. Informację w sprawie ulgowych pożyczek na rozbudowę mieszkań, można zasięgnąć w ratuszu, pokój 126.

Przytrzymanie defraudanta.

Król. Huta. W tych dniach władze niemieckie odstawiły na Śląsk woźnego państwowej fabryki związków azotowych w Chorzowie Henryka Dąbrowę. D. sprzeniewierzył 28 tys. złotych i zbiegł do Niemiec. Defraudanta odstawiono do dyspozycji sądu w Król. Hucie.

Donosle obrady młodzieży polsko-katolickiej Śląska Opolskiego w Strzelcach.

Strzelce, 25 kwietnia.

W niedzielę, dnia 19 b. m. odbył się walny zjazd delegowanych młodzieży polsko-kat. Śląska Opolskiego i rady naczelnej w Strzelcach w własnym Domu Młodzieży. O godz. 12 odbyło się posiedzenie rady naczelnej, na którym omówiono sprawy związane z zjazdem młodzieży.

O godz. 13 przy wypełnionej sali przez delegatów towarzystw młodzieży zgaił walny zjazd prezes Związku p. Kawik, witając w serdecznych słowach przybyłych gości. **Przedstawiciela Zw. Mł. P. z Katowic** witano hucznymi oklaskami. Po odczytaniu protokołu, złożył prezes Związku obszernie sprawozdanie z działalności z przeszłego roku. Dowiadujemy się, że towarzystw młodzieży jest 20 z przeszło 700 członkami. Urządzono kilka przedstawień teatralnych, rozegrano zawody o mistrzostwo Śląska Opolskiego w piłce nożnej. Z sprawozdania wynika, że Związek pracuje coraz skuteczniej. Po złożeniu sprawozdań sekretarza i skarbnika udzielono rządowi absolutorium, poczem wybrano marszałka zjazdu w osobie p. dyr. Malczewskiego.

Następnie przystąpiono do wyboru rady naczelnej, z której, w myśl statutu, wyłoni się zarząd wykonawczy. Do rady weszli: Ks. prob. Klimas, dyr. Nawrocki, dyr. Szreiber, dyr. Wilkowski, dyr. Malczewski, pp. Witczak, Kawik, Sklebic, Kowalski, Wilczek A., Rychel, Jarosz, Drobczyk, Fójcikówna i Piegałówna. Następnie wygłosił referat p. dyr. Rychel: „Zadanie Towarzystw Młodzieży”. Drugi referat wygłosił p. kier. Wesołowski: „Znaczenie Młodzieży w życiu organizacyjnym”. Ostatni referat wy-

głosił p. nauczyciel Karuga z Katowic: „Reorganizacja sportu na Śląsku Opolskim”. Wszystkie referaty zostały przyjęte hucznymi oklaskami. W ostatnim referacie poruszono sprawy bardzo ważne. Śląsk Opolski stoi w przededniu wielkiej reorganizacji polskiego sportu, którą pokieruje komendant zw. p. naucz. Karuga. Przygotowania dobiegają końca i wkrótce zostanie powołany do życia Wydział Sportowy Śląska Opolskiego.

W dyskusji nad referatami omawiano oprócz sportu, przyłączenie Kongregacji Marjańskich do Związku Młodzieży, gdyż księża niemieccy germanizują systematycznie polską młodzież. Zdarzają się wypadki, że „narzucony prezes zgaja zebranie polskiej kongregacji w języku niemieckim. Domagamy się polskiego księdza, któryby nas prowadził”. Nadmienić należy, że na polskim Śląsku młodzież kat. niemiecka ma na prezesa niemca ks. radcę Sigullę, a sekr. gen. ks. prob. Osyra. Więc u nas daje się młodzieży kat. niemieckiej opiekę kościelną, a po drugiej stronie księża nie chcą nawet za polsko-kat. młodzież Mszy św. odprawić i germanizują młodzież w Kongregacjach. Zw. Mł. Kat. nie ma żadnej opieki ze strony władz kościelnych.

W wnioskach uchwalono zmienić statut Związku, w tym celu wybrano komisyj statutową, która ma opracować projekt statutu. Walny zjazd zakończono o godz. 19.30. Po obradach odbyła się zabawa aneczna, na którą przybył generalny konsul Malhomme z Bytomia wraz z małżonką.

Obrady wykazały, że młodzież polska Śląska Opolskiego pracuje śladem swych ojców i za żadne skarby nie da sobie wydrzeć języka ojczyścigo i religij.

Z Świętochłowickiego

Wykolejenie wagonów.

Lipiny w Świętochłowickiem. W czasie przetaczania na torze kolejowym w Lipinach wykoleiły się dwa wagony. Dalsze 8 wagonów zostało uszkodzonych. Wypadków w ludziach nie było.

Z Pszczyńskiego

Pogotowie ratunkowe Czerwonego Krzyża.

Pszczyna. Kierownictwo tutejszego Czerwonego Krzyża zamierza powołać do życia w najbliższych dniach nowy oddział pogotowia ratunkowego. Głównym zadaniem pogotowia ma być udzielanie natychmiastowej pomocy w nieszczęśliwych wypadkach, pożarach i t. p. Ponieważ już we wszystkich niemal większych miejscowościach na Śląsku istnieje pogotowie ratunkowe, przeto kierownictwo Czerwonego Krzyża uprasza tutejszych mieszkańców, by wzięli liczny udział w tej akcji pomocniczej.

Przegląd koni.

Pszczyna. Przegląd oraz klasyfikacja koni, urodzonych w roku 1927 i starszych, które nie otrzymały dotąd z jakichkolwiek powodów dowodu tożsamości oraz 5-letnich i starszych, posiadających dow. tożsamości odbędzie się w powiecie pszczyńskim w następującym porządku: **dnia 27 bm. w Starym Bieruniu** na targowisku dla gmin Bieruń Stary, Cielmice, Urbanowice, Paprocany, Imielin, Smardzowice, Hołdunów, Krasowy, Gać, Wesoła, Kosztowy, Dzieckowice, Lędziny, Jarosławice, Biaświercie, Czarnuchowice, Bieruń Nowy, Świerczyniec, Górki, Jedlina, Goławiec, Chelme, Ściernie, Bojszowy i Bojszowy Nowe; **dnia 28 bm. w Mikołowie** na targowisku dla gmin: Kamionka, Paniowy, Podlesie, Zarzecze, Piotrowice, Borowawieś, Łaziska Średnie i Górne, Wyrzy, Panewnik, Gostyń, Stara Kuźnia, Orzesze, Ornontowice, Zazdrość, Zgon, Załuski, Gardawice, Zawada, Tychy, Murcki, Wilkowice, Mikołów, Mokre, Śmółwice i Łaziska Dolne; **dnia 29 bm. w Pawłowicach** na placu przed dworcem kolejowym dla gmin: Pawłowice, Jarząbkowice, Kryry, Szeroka, Bzie Górne, Dolne i Zameckie, Borynia, Krzyżo-

wice, Rudziczka, Golasowice, Pielgrzymowice, Wisła Mała, Suszec, Warszowice, Woszczycze, Królówka, Pniówek i Studzionka; **dnia 30 bm. w Pszczynie** na targowisku dla gmin: Pszczyna, Zawadka, Poręba, Starawieś, Brzeźce i Kobielice.

Z Rybnickiego

Z posiedzenia rady miejskiej.

Rybnik. W czwartek, 23 bm. odbyło się posiedzenie rady miejskiej. W miejsce ustępującego radnego p. Ociepi, został wprowadzony p. Kensy. Uchwalono na zakup nowej polewaczki 60.000 zł. Sprawa ta została na ostatnim posiedzeniu odroczone z powodu konieczności ponownego zbadania dostarczonej przez pp. Krajewskiego i Bartońka a z powodu niesprawności przez magistrat nieprzyjętej polewaczki. Ponowne badanie przez komisję i rzeczoznawcę wykazały różne techniczne braki i z tego powodu polewaczka nie mogła być odebrana. Uchwalono gminie Orzupowice oddać prąd elektryczny po cenie 23 groszy za godz. kilowatową pod warunkiem, że gmina Orzupowice swym konsumentom odda prąd nie po niższych cenach, jak miasto Rybnik oddaje i że najmniejsza ilość prądu rocznie odebrana będzie wynosić przynajmniej 400 godz. kilow. Zgodzono się na wydzierżawienie stawu nad Rudą p. Wincentemu Śmieji na 10 lat po cenie 240 zł. rocznie, płatnych w dwu ratach pod warunkiem, że p. Śmieja potrzebne dalsze urządzenie łazienkowe wybuduje w całości na swój koszt, które po wygaśnięciu umowy przechodzi na własność miasta.

Nieszczęśliwy wypadek.

Rybnik. Mistrz bednarski p. Dzierżawa został przy wjeżdżaniu z węglem do podwórza uderzony dyszlem od wozu i ciężko pokaleczony.

Elektryfikacja.

Wielopole w Rybnickiem. Nasza wioska otrzyma w krótkim czasie światło elektryczne. Na ostatnim posiedzeniu rady gminnej zobowiązał się mistrz ce-glarski Podlesny rozbudować na swój koszt sieć elektryczną, za co będzie pobierał przez 25 lat opłaty za dostarczo-

ny prąd. Po 25 latach przechodzi urządzenie na własność gminy. Cena prądu ma wynosić 50 gr. za godz. kilowat.

Kradzież.

Gierałtowice w Rybnickiem. W porze nocnej włamali się nieznani dotychczas sprawcy do stodoły Augustyna Szolca i skradli 3 centnary maki, 6 centnarów żyta i 1½ centnara pszenicy łącznej wartości 150 zł.

Skonfiskowanie broni.

Zwonowice w Rybnickiem. W czasie rewizji znaleziono w mieszkaniu Emanuela Bochenka karabin wojskowy, fuzję myśliwską, 9 zapalników, oraz pewną ilość naboju. Broń skonfiskowano a właściciela pociągnięto do odpowiedzialności.

Z Lublinieckiego

Ważne dla płatników podatku przemysłowego.

Lubliniec. W gmachu magistrackim pokój 3, wyłożone są listy płatników podatku przemysłowego. Listy przeglądać można każdorazowo aż do 18 maja br.

Wyłożenie trucizny.

Lubliniec. Dzierżawcy polowania w tutejszych lasach miejskich wyłożyli w różnych miejscach truciznę celem wytepienia szkodników. Trucizna wykladać na będzie do 23 maja br.

Okradanie wagonów kolejowych.

Herby Nowe w Lublinieckiem. Jakaś niewykryta dotychczas szajka bandytów okrada systematycznie wagony kolejowe, stojące na stacji Herby Nowe. Stacja ta leży w środku wielkich lasów i zdala od osiedli, co znacznie ułatwia bandytom rabunek a policja nie jest w stanie temu przeszkodzić. Ostatnio o-
tworzono przemocą znowu jeden z wagonów i skradziono za 500 złotych towaru. Szkody, wyrządzone dyrekcji kolei, sięgają już poważnej sumy.

Z Cieszyńskiego

Nieszczęśliwy wypadek.

Dziedzice w Bielskiem. W pobliżu tutejszej stacji kolejowej wypadł z pociągu pośpiesznego, zdążającego z Żebrzydowic do Dziedzic asesor kolejowy Franciszek Idac z Czechowic. Nieszczęśliwy doznał wstrząśnienia mózgu. Po udzieleniu mu pierwszej pomocy, odstawiono go do szpitala miejskiego w Bielsku.

Strajk w kamieniołomach.

Wisła w Cieszyńskim. W ubiegły piątek wybuchł strajk w kamieniołomach krysztalskich w Wiśle. Strajk objął 40 robotników, którzy żądają podwyżki płac, motywując to tem, że dzienny ich zarobek nie przekracza obecnie 5 złotych. Strajk ma przebieg spokojny.

Z całej Polski.

Masowe zatrucie robotnic.

Warszawa. W fabryce wyrobów gumowych warszawskorosyjskiej spółki akcyjnej „Rygawar” przy ul. Gocławskiej w czasie pracy zasłabły nagle 22 robotnice. Wezwany lekarz pogotowia stwierdził zatrucie jakimś gazem, prawdopodobnie gazem benzynowym. Po udzieleniu pomocy, przewieziono 2 cięższe zatrute do szpitala, a resztę do domów. Dyrekcja fabryki wyjaśniła, że w fabryce znajdują się wentylatory, które czasami robotnice zamykają z powodu zimna. Tak też było i w tym wypadku. Nagromadzone gazy spowodowały masowe zatrucie.

Zbrodnicze ręce niszczą dokumenty przestępstwa.

Wilno. W miasteczku Niedzienie w pobliżu jeziora Narocz, wybuchł groźny pożar, który zniszczył 4 przylegające do siebie zabudowania oraz zabudowania i składy komendy posterunku policji państwowej. W składach tych były umieszczone dowody rzeczowe i akta do spraw o potajemnem gorzelnictwie. Akta te w ostatniej chwili zdołano uratować. Ponieważ istnieje podejrzenie, że podpalenia gmachu urzędu skarbowego w Głębokiem i posterunku policyjnego w Niedzienie dokonała jedna i ta sama banda, z Wilna wysłano silniejszy oddział wywiadowców dla ujawnienia sprawców.

Z dalszych stron.

Z życia Polaków w Rumunii.

Czerniowce. Waszkowce na Bukowinie odwiedził konsul R. P. z Czerniowca p. Mieczysław Grabiński, który po Mszy św. w miejscowym kościele odwiedził miasto i „Dom Polski”, w którym powitała go miejscowa Polonia z p. Pawłem Chorwaćkim wiceprezesem „Czytelnicy Polskiej” na czele. W tym samym dniu odbyła się w Waszkowcach konferencja miejscowego rzemiosła polskiego z przybyłymi z Czerniowca przedstawicielami Towarzystwa rękodzielniców polskich „Gwiazda” p. p. prezesem Kobusiewiczem i Neumaierem.

Nieudany sposób na upartych wierzyteli

Kingston (Północna Karolina). Wobec zamknięcia tu ostatnio dwóch małych banków, zgromadziły się przed jedynym bankiem, który pozostał, liczne rzesze depozytarjuszy, pragnących wycofać swoje wkłady. Bank starał się w rozmaity sposób przeszkodzić zgromadzonemu w zrealizowaniu ich zamiaru. Zorganizował w pobliżu banku sztuczne alarmy pożarowe, oraz najął płatnych mówców, którzy mieli wygłaszać przemówienia na rogach wszystkich ulic, sąsiadujących z bankiem. Wybiegi te nie osiągnęły jednak zamierzonego celu. Ostatecznie bank zdołał zaspokoić wszystkie żądania depozytarjuszy.

Rozmaitości.

Biorą się na sposoby.

Jak wiadomo Anglia została dotknięta klęską bezrobocia, która daje się we znaki również i lokalom rozrywkowym, a przede wszystkim teatrom. W związku z tem opowiadają komiczne zdarzenia, które miało miejsce w pewnym cyrku wędrownym. Zginął tam właśnie cibrzy, doskonale tresowany goryl (małpa), a dykcja nie mogła znaleźć w pośpiechu jakiegoś zastępczego numeru. Zaangażowała zatem pewnego bezrobotnego młodego aktora, doskonałego gimnastyka i sportowca, którego ubierano w skórę zdechłego zwierzęcia i kazano mu wyczyniać skoki na trapezie. Nowy goryl miał istotnie wielkie powodzenie i ku zdumieniu publiczności popisywał się wspaniałą, jak na goryla, gimnastyką. W pewnej chwili podwinęła mu się jednak noga. Zsunął się z brzegu klatki lwa do środka i znalazł się oko w oko z królem pustyni. Nieprzemyślny jednak pod wpływem przerażenia jęknął: „Boże, mój koniec”. — „Nie ma strachu — odpowiedział lew — czy sądzi pan, że jesteś jedynym aktorem bez pracy?”

Królewska emerytura.

„Daily Express” donosi, że w przewidywaniu przewrotu król hiszpański od dłuższego już czasu przedsięwziął środki celem zabezpieczenia majątku osobistego. W Anglii posiada on fortunę wynoszącą około 2 milionów funt. szterlingów, czyli 90 milionów złotych. Majątek ten powiększył się jeszcze po zrealizowaniu dóbr, jakie osobiście należały do niego w Hiszpanii. Król Alfons posiada nadto dom w Londynie oraz posiadłość w Midland. „News Chronicle” wyraża przypuszczenie, że król angielski Jerzy zaprosi króla Alfonsa do pałacu w Windsor tymczasowo, zanim zdecyduje się hiszpańska rodzina królewska na wybór stałego miejsca pobytu.

„Bezbożne dziewczę” postrachem Detroit.

Od dłuższego czasu w Detroit grasowała bezkarnie nieuchwytna bandytka, która dokonywała zuchwałych napadów z bronią w ręku. Policja posiadała jej rysopis i czyniła wszelkie starania, by ją pojmać, wszelkie jednak wysiłki spęlały na niczem.

Onegdaj jednak udało się wreszcie unieszkodliwić tę bandytkę. Okazała się nią młodzianka i przystojna panna Sally Scott, lat 18, która używała pseudonimu Dorcas Bacon. Sprawczyni wielu rabunków i napadów ma na ręku wytatuowane napisy: „Bezbożne dziewczę” i „Razem śmierć nieść hańbą”. Zeznała ona, że zajęła się zbrojkiem rzemiosłem pod wpływem nieprzemyślanej żądzy przysług.

SPORT

Mistrzostwa Ligi Polskiej.

Ruch — Garbarnia 1:1 (0:0).

Przed sędzią p. Słomczyńskim ze Sosnowca stanęły drużyny w następujących składach:

Ruch: Mazur, Kacy, Kusz, Badura, Gensior, Dziwisz, Urban, Buchwald, Peterek, Sobota, Włodarz.

Garbarnia: Gregorczyk, Joks, Bił, Nagraba, Wilczkiewicz, Augustyn, Riesner, Pazurek, Smoczek, Maurer, Bator.

Ruch wybrał stronę przeciw słońcu. Od początku zaznacza się lekka przewaga Garbarni, której atak jest w polu świetnie dysponowany, lecz zawodzi pod bramką. Obrona i pomoc Ruchu mają wiele pracy. W 5-ej minucie bije Pazurek bramkę, lecz z pozycji spalonej. Dopiero w ostatnich 5-iu minutach przed przerwą zaznacza się wyraźna przewaga Ruchu, jednak bez efektu bramkowego.

Po przerwie początkowo przeważa Garbarnia, lecz Ruch wnet otrzasa się z przewagi i wypracowuje groźne sytuacje. Jedną z nich świetnie wykorzystuje Włodarz w 25 minucie i silnym strzałem umieszcza piłkę w prawym rogu bramki. W 30-ej minucie podchodzi pod bramkę gospodarzy jeden z nielicznych ataków Garbarni, który przynosi jej wyrównanie. Mianowicie Pazurek oddaje z 10 metrów silny strzał na bramkę, który natrafił na nogę Smoczki, który umieszcza piłkę w siatce. Pod koniec przeważa Ruch, lecz świetna obrona gości niweczy wszelkie usiłowania Ruchu, aby zdobyć zwycięską bramkę.

Według przebiegu gry wynik remisowy zasłużony, choć Ruch miał więcej z gry. W drużynie gości wyróżnili się bramkarz, prawy pomocnik i Pazurek. U gospodarzy pomoc grała zbyt defenzywnie, a w ataku było widać brak zgrania. Sobota stanowił za słaby. Najlepszym graczem Ruchu był Włodarz, zdobywca jedynej bramki.

Sędzia p. Słomczyński jak zwykle dobry. Publiczności około 2500 osób.

Polonia — Wisła Kraków 1:3 (1:2).
Warta — Pogoń Lwów 7:0 (3:0).
Cracovia — Legia Warszawa 1:4 (0:4).
Czarni — Lechia 4:2 (2:1).

	Stosunek	
	gier	bramek punkt.
1. Wisła	4	12:4 7
2. Ruch	3	8:2 5
3. Polonia	5	8:9 5
4. Garbarnia	3	5:2 4
5. Ł. K. S.	3	9:5 4
6. Legia	3	9:5 4
7. Cracovia	4	7:11 3
8. Warta	4	9:9 2
9. Czarni	3	6:7 2
10. Pogoń	2	5:8 2
11. Lechia	3	3:10 2
12. Warszawianka	3	4:14 0

Mistrzostwa Śl. Ligi Okręgowej.

I. F. C. — D. F. C. Sturm Bielsko 13:1 (8:0).
Kol. P. W. — 07 Siemianowice 1:1 (0:1).
K. S. 06 — Śląsk Świętochłowice 1:1 (0:1).
Orzeł — Pol. K. S. 8:1 (3:1).

K. S. Naprzód Lipiny — K. S. Chorzów 3:1 (0:0).
B. B. S. V. — A. K. S. Król. Huta 1:2 (0:2).

Po wczorajszych meczach tabela rozgrywek przedstawia się następująco:

	Stosunek	
	gier	bramek punkt.
1. Naprzód	6	23:2 12
2. Śląsk	6	11:3 10
3. I. F. C. Katowice	6	32:15 9
4. A. K. S. Król. Huta	6	18:15 9
5. „07” Siemianowice	7	14:16 7
6. „06” Katowice	7	10:12 7
7. Chorzów	6	16:17 6
8. „Sturm” Bielsko	8	20:38 6
9. Kolejowe P. W.	7	9:13 5
10. Orzeł Welnowiec	8	20:22 5
11. Policjiny K. S.	8	8:20 4
12. B. B. S. V. Bielsko	7	10:12 3

Mistrzostwa klasy „A”.

KS. Pogoń Katowice — KS. Stowian 0:1 (0:1).
KS. Bogucice — Naprzód Załęże 5:4 (1:0).
K. S. Diana — „09” Mysłowice 1:6 (0:3).
KS. 06 Mysłowice — KS. 22 Mała Dąbrówka 2:0 (1:0).

K. S. Śląsk — Czarni Chropaczów 2:3 (2:2).
KS. Silesia Poruszwice — KS. Roździeń-Szop. 0:1 (0:0).

Zjednocz. Przyj. Sportu Król. Huta — KS. Slavia 0:3 (0:0).

KS. Pogoń Nowy Bytom — Kresy Król. Huta 1:2 (0:1).

KS. Odra Szarlej — L. R. S. Tarnowskie Góry 0:0.

L. K. S. — K. S. Zgoda 2:3 (2:0).

Mistrzostwa „B”-Ligi.

KS. Powstaniec — Śląsk Tarn. Góry 3:0 (1:0).

KS. Sparta — Jedność Michałkowice 3:2 (2:2).

KS. Poniatowski — Welnowiec 25 1:1 (0:1).

KS. Stadjon — KS. Bytków 4:1 (0:0).

KS. Haller Wielkie Hajduki — KS. Orzegów 27 3:2 (3:0).

KS. Brzeziny — KS. Solvay 1:0 (0:0).

KS. Bluecher — KS. Iskra Łaziska 2:1 (0:0).

KS. Konkordia — KS. Rydułtowy 23 5:2 (3:1).

KS. 24 Szopienice — KS. Kościusko 6:0 (3:0).

* * *

Amsterdam, 26. 4. (tel. wł.)

Niemcy — Holandia 1:1 (0:1).

Niemcy w 42 min. 2-ej połowy uzyskali wyrównującą bramkę.

S. M. P. Górny Śląsk — S. M. P. Śląsk Opolski 4:2 (2:1).

Na stadionie królewsko-huckim odbył się wczoraj mecz między reprezentacjami Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej obu Śląsków. Spotkanie to w historii rozwoju życia sportowego w szeregach S. M. P. ma ogromne znaczenie, gdyż przyczyniło się do zacieśnienia węzłów łączących tę potężną organizację. Polacy z poza kordonu, jakkolwiek mieli przedstawicieli drużyny, złożoną z najlepszych piłkarzy, przyjechali w osłabionym składzie, bowiem władze niemieckie odmówiły w ostatniej chwili wydania przepustek dla trzech najlepszych graczy. Mecz powyższy cieszył się dość wielkim zainteresowaniem, ścignął bowiem ponad tysiąc widzów. Gra stała na wale wysokim poziomie i była naogół zajmująca, przyczem wykazała nieznaczna przewagę reprezentacji Śląska Górnego, która też ocniosła w rezultacie zasłużone zwycięstwo w stosunku 4:2 (2:1). Przed zawodami powitał drużynę z poza kordonu, p. Karuga, wręczając gościom piękny bukiet kwiatów.

Oby mecz powyższy stał się dorocznym wydarzeniem mierzenia się piłkarzy stowarzyszenia młodzieży polskiej obu Śląsków. Całe społeczeństwo powitałoby to z radością.

Kusociński wygrywa bieg naprzelaj o mistrzostwo Polski.

Kraków, 27. 4. (Tel. wł.) Odbyty w dniu wczorajszym bieg naprzelaj o mistrzostwo Polski na przestrzeni 8000 metrów, wygrał jak było do przewidzenia Janusz Kusociński Warszawianka, w czasie 27,25 przed Czubakiem Wawel.

Tegoroczny bieg wypadł blade, gdyż na starcie stanęła tylko garstka zawodników, w dodatku nieznanymi. Zainteresowanie biegiem było ogromne, organizacja dopisała.

Bystrzycka wygrała bieg naprzelaj pań o mistrzostwo Polski.

Lublin, 27. 4. (Tel. wł.) Odbyty tutaj bieg naprzelaj pań na trasie o długości 1200 mtr. o mistrzostwo Polski, zgromadził na starcie 9 zawodniczek. Zwycięstwo odniosła Bystrzycka (Sokół Kozłowska) w czasie 5:47, przed Grzesikówną (Stadjon Król. Huta), Januskiewiczówną (Unja Połana) i Wiczorkówną (A. Z. S. Warszawa).

Bieg narodowy.

W Biegu Narodowym w roku bieżącym spodziewany jest udział około 1000 zawodników, gdyż takie organizacje jak Strzelce, harcerze, wojsko, policja, zamierzają bardzo licznie obślać ten bieg.

Istnieje również projekt zorganizowania tego biegu na Górnym Śląsku z okazji pobytu tu w początkach maja P. Prezydenta Rzeczypospolitej, sprawa ta jednak będzie dopiero w tygodniu zatwierdzona. Uczestnicy biegu otrzymają także 50 proc. niższe kolejowych.

Program Polskiego Zw. Pływackiego.

Program P. Zw. P. przedstawia się następująco: 19. 4. 17. 5. kurs instruktorów pływackich, 17—31. 4. 5. kurs trenerów pływackich, w lipcu mecz z Austrią, 26. 7. długodystansowe mistrz. Polski w Odynie, 7—9. 8. mistrzostwa Polski w Warszawie, 15—16. 8. mecz z Czechami w Pradze, 28—30. 8. udział w mistrzostwach Europy w Paryżu, 28—30. 8. mistrzostwa Polski w watter-polo.

Kolarski bieg sztafetowy Gdynia — Śląsk dla uświetnienia dziesięciolecia III powstania śląskiego.

Celem uświetnienia obchodu uroczystości 10-lecia III. powstania górnośląskiego Poznański Okręgowy Związek Kolarski pod protektorem Związku Obrony Kresów Zachodnich i przy współpracy Komitetu Wychowania Fizycznego i Przeprosobienia Wojskowego oraz Automobilklubu Wielkopolskiego urządza dnia 29 kwietnia

Mistrzostwa Śl. O. Z. L. A. na boisku Pogoni w Katowicach 26. 4. 1931 r.

W dniu wczorajszym odbyły si ena boisku Pogoni w Katowicach zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo juniorów i klasy C. Śląskiego Okręgowego Związku Lekkoatletycznego. Wyniki techniczne przedstawiają się następująco:

Mistrzostwa juniorów.

Bieg 60 mtr.: 1. Żurek K. S. Stadjon Król. Huta 7,8 sek. 2. Konieczny K. S. Stadjon Król. Huta 8 sek. 3. Masalski Naprzód Lipiny.

Bieg 100 mtr.: 1. Kosma K. S. 22 Mała Dąbrówka 12 sek. 2. Konieczny K. S. Stadjon. 3. Żurek K. S. Stadjon.

Bieg 500 mtr.: 1. Opiełka K. S. Stadjon 1:21,2 min. 2. Ulfig Pogoń Katowice 1:22 min. 3. Pietrzyk Sokół Nowy Bytom.

Bieg 1500 mtr.: 1. Ulfig K. S. Pogoń 4:51,8 min. 2. Skubala K. S. Stadjon. 3. Opiełka K. S. Stadjon.

Skok wzwyż: 1. Kosma K. S. 22 Mała Dąbrówka 1,54 mtr. 2. Biernat K. S. Pogoń Katowice 1,49 mtr. 3. Kosz K. S. Stadjon 1,49 mtr.

Skok wdal: 1. Żurek K. S. Stadjon 5,74 mtr. 3. Konieczny K. S. Stadjon Król. Huta 5,61 mtr.

Rzut kulą 5 kg.: 1. Kosma K. S. 22 Mała Dąbrówka 12,37 mtr. 2. Kosz K. S. Stadjon 11,02 mtr. 3. Czekala K. S. Naprzód Lipiny 10,06 mtr.

Rzut dyskiem 1 kg.: 1. Kosma K. S. 22 Mała Dąbrówka 38,17 mtr. 2. Kosz K. S. Stadjon 37,78 mtr. 3. Drzyzga K. S. Stadjon 35,05 mtr.

Rzut oszczepem: 1. Kosz K. S. Stadjon 33,95 mtr. 2. Drzyzga K. S. Stadjon 31,05 mtr. 3. Kilkka S. M. P. Katowice 25,34 mtr.

Sztafeta 4x75 mtr.: 1. Stadjon 37,4 sek.

2. K. S. Mała Dąbrówka 37,6 sek.

Sztafeta 4x200 mtr.: 1. Stadjon Król. Huta 1:48,2 min. 2. K. S. Mała Dąbrówka. 3. K. S. Naprzód Lipiny.

W punktacji powyższych zawodów 1. miejsce K. S. Stadjon Król. Huta 109 pkt., drugie miejsce K. S. Mała Dąbrówka.

Mistrzostwa klasy C.

100 mtr. 1. Breslauer K. S. Pogoń Katowice 12,1 sek. 2. Kwiker K. S. Naprzód Lipiny 12,2 sek. 3. Pyka Sokół Krywałd.

200 mtr.: 1. Kwiker K. S. Naprzód Lipiny 26, 1 sek. 2. Wiczorek K. S. Naprzód Lipiny 2. Klemty K. S. Stadjon.

400 mtr.: 1. Kazek K. S. Stadjon 58,3 sek. 2. Leistner K. S. Pogoń Katowice. 3. Waler K. S. Roździeń-Szopienice.

800 mtr.: 1. Leistner K. S. Pogoń Katowice 2:14,4 min. 2. Dyrda K. S. Naprzód Lipiny. 3. Zatoń Sokół Czeladź.

1500 mtr.: 1. Potycz K. S. Pogoń Katowice 4:48,4 min. 2. Zatoń Sokół Czeladź. 3. Gross Stadjon Król. Huta.

5000 mtr.: 1. Hupacz K. S. Pogoń Katowice 18:34 min. 2. Bronder Sokół Nowy Bytom. 3. Grzywa Sokół II. Katowice.

Skok wdal: 1. Weber Roździeń-Szopienice 5,78 mtr. 2. Depta Sokół Siemianowice 5,76 mtr. 3. Breslauer K. S. Pogoń Katowice 5,75 mtr.

Skok wzwyż: 1. Sokółowski K. S. Pogoń Katowice 1,54,5 mtr. 2. Szczesny K. S. Stadjon 1,54,5 mtr. 3. Pyka Sokół Krywałd 1,50,5 mtr.

Skok o tyczce: 1. Szczesny K. S. Stadjon Król. Huta 2,80 mtr. 2. Dziuba Sokół Nowy Bytom 2,70 mtr. 3. Korek K. S. Roździeń-Szopienice 2,60 mtr.

Rzut kulą: 1. Sokółowski K. S. Pogoń Katowice 10,38 mtr. 2. Klemty K. S. Stadjon 9,47 mtr. 3. Zeglorz Sokół Krywałd 9,40 mtr.

Rzut dyskiem: 1. Sokółowski K. S. Pogoń Katowice 30,90 mtr. 2. Kowolik Sokół Nowy Bytom 30,75 mtr. 3. Zeglorz Sokół Krywałd 28,46 mtr.

Rzut oszczepem: 1. Depta Sokół Siemianowice 41,60 mtr. 2. Korek K. S. Roździeń-Szopienice 40,81 mtr. 3. Gorecki K. S. Stadjon Król. Huta 39,05 mtr.

Sztafeta 4x100 mtr.: 1. Sokół Krywałd 50,1 sek. 2. K. S. Stadjon Król. Huta.

Sztafeta 4x400 mtr.: 1. K. S. Pogoń Katowice 4,29 min. 2. K. S. Stadjon Król. Huta.

Punktacja: 1. K. S. Pogoń 68 pkt., przed K. S. Stadjon Król. Huta i 57 pkt. K. S. Naprzód Lipiny.

Ogólna punktacja juniorów i klasy C: 1. K. S. Stadjon Król. Huta 116 pkt. 2. K. S. Pogoń Katowice 90 pkt. 3. K. S. Naprzód Lipiny 46 pkt.

Pogoń zajęła 8 pierwszych miejsc na 14.

br. Katowicki bieg sztafetowy Polskie Morze — Śląsk. jest to impreza wyłącznie propagandowa, mająca na celu złozenie Śląskowi hołdu Pomorza oraz Wielkopolski w dziesiątą rocznicę górnośląskiego czynu powstańczego przez przyniesienie wocy z Polskiego Morza i ziemi wielkopolskiej z góry Przemysława. Trasa biegu wynosi 825 km. W przeddzień wyjazdu z Gdyni tj. dnia 28.

4. br. miejscowy Komitet W. F. i P. W. organizuje uroczyste nabranie wody z Morza Polskiego w obecności władz i przedstawicieli ZOKZ. Bieg sztafetowy odbędzie się bez względu na pogodę. Przyjazd sztafety do Katowic nastąpi dnia 2 maja o godz. 15-ej.

Program radiowy.

Wtorek, dnia 28 kwietnia 1931 r.

Katowice, fala 408,7 m. 11.40. Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 14.15 Komunikaty gospodarcze. 14.35 Chwilka lotnicza. 14.50 Olga Regorowiczowa: „Górny Śląsk w okresie plebiscytu i III powstania”. 15.30 Odczyt dla maturzystów p. t. „Związki tajne w Polsce”. 15.50 Odczyt dla maturzystów p. t. „Orzeszkowa”. 16.10 Ciozia Helcia opowie dalszy ciąg „Historji o dziewczynce, która miała zawsze kwaśną minkę”. 16.25 Koncert z płyt gramofonowych. 17.00 Pogawędka akademicka p. t.: „Młodość na antenie”. 17.45 Popularny koncert symfoniczny. 18.45 Feljton p. t. „Równości”. 19.00 Rozmaitości. 19.15 Mieczysław Gładysz: „Róże na hałdach: ku miastu...”. 19.35 Prasowy dziennik radiowy. 19.50 Transmisja z Teatru Wielkiego w Warszawie. — Opera „Manru” — I. J. Paderewskiego. 23.10 Komunikat meteorologiczny. 23.20 Muzyka lekka i taneczna.

Środa, dnia 29 kwietnia 1931 r.

Katowice, fala 408,7 m. 11.40. Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 14.15 Komunikaty gospodarcze. 14.35 Intermezzo muzyczne. 14.50 Radiokronika. 15.30 Odczyt dla maturzystów p. t. „Żeromski”. 15.50 Odczyt dla maturzystów p. t. „Europa i Polska przed wojną światową”. 16.15 Program dla dzieci starszych i młodzieży. 16.45 Koncert z płyt gramofonowych. 17.15 Odczyt p. t. „Zwalczanie marnostawstwa w przemyśle i sposoby jego usuwania”. 17.45 Koncert popularny. 18.45 Codzienny odcinek powieściowy. 19.00 Rozmaitości. 19.15 Odczyt. 19.40 Prasowy dziennik radiowy. Po dzienniku komunikaty sportowe. 20.00 „Wśród książek”. 20.15 Odczyt p. t. „Wawel jako środowisko muzyczne w dawnych wiekach”. 20.30 Koncert kameralny. 21.15 Audycja literacko-muzyczna poświęcona Japonji. 22.05 Audycja słowiańska. 22.50 Komunikat meteorologiczny. 23.00 Skrzynka pocztowa w języku fancuskim.

Kronika radiowa.

Inauguracja „dziennika naukowego” radiostacji watykańskiej. Ojciec św. przemawia przez radio.

W ubiegłą niedzielę w Papieskiej Akademii Nauk odbyła się w obecności Ojca św. inauguracja „dziennika naukowego” radiostacji watykańskiej. — W uroczystości wzięli udział kardynał Ehrle i członkowie akademii. Prezydent Akademii O. Gianfrancescu uczcił pamięć kardynała Maffi'ego, przypominając jego cnoty i jego zasługi naukowe. Następnie, po odczytaniu radiofonicznego orędzia naukowego, przed mikrofonem stawali członkowie Akademii. Na zakończenie Ojciec św. wygłosił krótkie przemówienie, również transmitowane przez radio, dając wyraz radości, że dokonywa drugiej inauguracji radja watykańskiego, ponieważ pierwsza była inauguracja wiary, a druga jest inauguracją nauki. — I wiara i nauka pochodzą z tego samego źródła, od Boga, dlatego sobór watykański orzekł, że niema między niemi sprzeczności. — Uroczystość zakończyła się błogosławieństwem apostoelskim, udzielonem przez Namiestnika Chrystusowego.

Radio na usługach policji.

Z mieszkania swojej pracodawczyni, żony pewnego urzędnika w Pradze (Czechosłowacja), zniknęła służąca Ludmiła Czerny, uprowadzając z sobą dwuletnią córeczkę gospodarzy oraz zabierając pewną sumę pieniędzy. Tego dnia jeszcze rozpowszechniono wiadomość o tem przez radio. W 45 minut Ludmiła Czerny została aresztowana w Ujściu nad Łabą. Dzięki więc radju osiągnięto rekord w ujęciu przestępczyni.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

Najbliższa premiera.

Teatr od wiełu dni przygotował piękne widowisko „Kościszko pod Racławicami” Anczyca. Popularność tej sztuki, jej gorący patriotyzm i nastroj bohaterki niewątpliwie wzruszy publiczność. Reżyseruje p. Ryszkowski.

REPERTUAR:

Wtorek, dnia 28 bm.: „Rigoletto” o godz. 19.30.
Środa, dnia 29 bm.: Występ M. Modzelewskiej i A. Węgierki o godz. 19.30.

Czwartek, dnia 30 bm.: Teatr Polski nieczynny.

Piątek, dnia 1 kwietnia br.: „Kościszko pod Racławicami” — premiera.

Teatr Polski na prowincji.

Poniedziałek, dnia 27 bm.: „Grigri” Rybnik o godz. 19.30.

Poniedziałek, dnia 27 bm.: „Turandot” Bytom o godz. 19.30.

Środa, dnia 29 bm.: „Grigri”, Król. Huta o godz. 19.30.

Odpowiedzi redakcji.

F. S. Jawornica. 10.000 marek niemieckich z sierpnia 1921 roku równają się 910,— zł, a z sierpnia 1922 roku 83,— zł.

101. J. W. 1.200 marek niemieckich z lutego 1920 roku równają się 109,20 zł., 2.100 marek polskich z czerwca 1922 roku — 2,79 zł.

L. K. Studzionka. Stolarnia, zakłady dekarские, rzeźnictwa itp. należą do takich zajęć rzemieślniczych, które muszą ubezpieczyć od wypadków swoich pracowników, chociaż miałyby tylko jednego robotnika (ucznia), gdyż niebezpieczeństwo przy wykonywaniu rzemiosła jest wielkie.

F. A. Gieraltowice. Jeżeli syn był przyjęty za ucznia, to pan powinien był postarać się o zawarcie kontraktu z mistrzem ślusarskim. W przeciwnym razie trzeba było odebrać syna z nauki. Wynagrodzenie ucznia za pracę zależy od tego, pod jakimi warunkami została zawarta umowa. Zwykle uczeń ślusarski nie otrzymuje wynagrodzenia za pracę, lecz do kasy chorych musi być zapisany. — W sprawie lokatorskiej trzeba przybyć oboje do naszego biura porady prawnej w Rybniku. Biuro Porady Prawnej w Rybniku (Restauracja p. Wieczorka przy ul. Raciborskiej) jest czynne w soboty do południa, o ile na dzień ten nie przypadnie święto.

M. St. 3 Szopienice. O ile lokator nie zobowiązał się, natenczas nie potrzebuje ponosić kosztów, o których Pan w liście swym wspomina.

W. W. Sz. Należy zwrócić się pod następującym adresem: Żegluga Polska, Przedsiębiorstwo Państwowe w Gdyni, Woj. Pomorskie.

W. R. Repty Nowe. Aby udzielić dokładnych informacji musielibyśmy przejrzeć akta personalne Pana. W każdym razie, jeżeli Pan w ciągu przynajmniej 5 lat służył bez przerwy w Straży Granicznej i został zwolniony z powodu choroby, nabytej w służbie, lecz nie z własnej winy, to powinien Pan otrzymać emeryturę. Możliwe jest, że nie zgłosił się Pan do badania lekarskiego w ciągu 30 dni od zwolnienia ze służby i w taki sposób utracił prawo do wynagrodzenia emerytalnego.

A. C. Markłowice. Panu się należy od 19. marca 1931 roku 3,87 zł wsparcia, a od 6 kwietnia 1931 r. 3,52 zł wsparcia dziennego. Ponieważ po omyłce zostało Panu przydzielone wsparcie dla samotnego, to w krótkim czasie będzie wsparcie Panu nanowo ustalone i nadpłacone.

Czyż. J. W. Wypadkiem w pracy nazywamy nieszczęście, które spotkało robotnika przy pracy, i przez które musiał natychmiast przerwać pracę. Wypadek taki musi być także natychmiast zgłoszony pracodawcy i Zakładowi Ubezpieczenia od wypadków w Król. Hucie. Aby otrzymać rentę inwalidzką z Zakładu Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa, ubezpieczony powinien mieć wlepionych do kart kwitowych 20 znaczków, z których musi być wlepionych 100 przez pracodawcę. W ciągu każdego 2 lat stara karta kwitowa, w której musi się znajdować wlepionych przynajmniej 20 znaczków, powinna być zamieniona na nową aż do zajścia inwalidztwa. — Zuständigkeitshalber oznacza dla właściwości, dla przynależności, Anstalt für soziale Versicherung — Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Veranlassung — powód, przyczyna, Est ist vollbracht — już dokonane, skończone, Vorüberhinderung — przeszkodzenie, przeszkoda przypływu (morza), Vorfallverhältnisse — stosunek przypływu, Bezüglich — odnoszący się, odpowiadający, względnie, odpowiednio, odnośnie, bereits — już, Bemerkungen — spostrzeżenia, uwagi, Sedan — Sedan, preisen — wielbić, sławić, Vermerk — zaznaczenie, Gesundheit — zdrowie, das ist eine Macht, — to władza, potęga, Berühmt — sławny, słynny.

St. J. Belk. Fundusz Bezrobocia w Rybniku wstrzymał wsparcie z przyczyn od niego niezależnych. — Na pytanie pierwsze odpowiemy w dodatku „Rodzina” a na pytanie drugie w dodatku „Rolnik”.

O. F. Mokre. Radzimy zwrócić się do wydawnictwa Karola Miarki w Mikołowie, które powieści „Ben Hur” wydało w książce. Powieści „Ben Hur” drukować w gazecie nie możemy, ponieważ nie posiadamy prawa autorskiego.

Światło. W. H. Jeżeli światło elektryczne zostało zainstalowane (zaprowadzone), a lokator płaci regularnie (nie należa za światło elektryczne), to właściciel domu nie może wstrzymać prądu elektrycznego lokatorowi temu. Zalecamy przedstawić sprawę w okręgowym biurze — O. E. W.

Emeryt. Zwolniony ze służby urzędnik względnie funkcjonariusz etatowy nie otrzyma z powrotem wpłaconych składek emerytalnych.

Nr. 96 w G. Jeżeli ktoś ręczył za dłużnika, to wraz z niezapłaconym długiem przez dłużnika z powodu tego, że nie posiada majątku, musi ręczyć uiszczyć dług. Innej rady niema. Jeżeli dłużnik posiada majątek, lecz nie starczy na zaspokojenie całego długu, to resztę długu musi zapłacić ręczyca.

J. H. Kozłowa Góra. Pracownicy i zajęcia rzemieślnicze, rękodzielnicze, dorożkarstwo, furmaństwo, rybołówstwo nie podlegają podatkowi obrotowemu, o ile są prowadzone przez właścicieli przy współudziale tylko jednego pracownika, bądźto jednego członka rodziny, bądźto jednej najemnej osoby, lecz właściciele winni nabywać świadectwo przemysłowe czyli patent.

A. S. Tychy. Przedwojenne 1.900 marek niemieckich równają się 2.337 zł. Należy zwrócić się do kasy z zapytaniem, kiedy oraz jaką kwotę wypłaci za złożony pieniąż razem z procentami.

T. K. Żory. 1. Do robót o charakterze publicznym zalicza się roboty przy budowie kolei, dróg, regulacji rzek itp. — 2. Zasiłki dla bezrobotnych korzystających z tytułu akcji Pomocy Państwowej wynoszą dla samotnej 20 złotych miesięcznie dla samotnego 28 złotych miesięcznie, dla żonatego bezdzietnego 30 złotych miesięcznie, dla żonatego obciążonego rodziną do 3 osób 40 złotych miesięcznie, a dla żonatego obciążonego rodziną ponad 3 osoby 50 złotych miesięcznie. — 3. Uprawione do jednorazowej zapomogi są przedewszystkiem te osoby, które nie posiadają żadnego majątku ani renty i nie otrzymują wsparcia, a potem dopiero inne osoby. — 4. Zasiłku z Akcji Specjalnej niema.

Nadesłane.

Czem jest Bemberg?

Niepowstrzymanym marszem zdobył sobie sztuczny jedwab Bemberg serca wszystkich ludzi. Kto nie zna pończochy Bemberg i przepięknych deseniowych materiałów na kostiumy? Nie tylko u nas, ale i w całym świecie materiał Bemberg uważany jest za idealny materiał włókienniczy na ubrania dla eleganckiej pani, a samo słowo Bemberg stało się synonimem gatunku najwyższej jakości.

Skąd pochodzi ten produkt szlachetny? Wytwarzany jest drogą sztuczną w olbrzymich zakładach Tow. Akc. J. P. Bemberg w Niemczech, Ameryce, Francji i Włoszech, a niebawem nowe wielkie fabryki Anglii i Japonji przystąpią do pokrywania olbrzymiego światowego zapotrzebowania na Bemberg. Dzień i noc bez przerwy pracują zakłady Bemberga, przekształcając drogą skomplikowanych manipulacji chemicznych bawełnę na sztuczny jedwab Bemberg.

Jest rzeczą jasną, że produkt o takim znaczeniu musi wykazywać niezrównane zalety. — De facto chodzi o tkaninę, wyróżniającą się szczególnie przy praniu i gotowaniu, posiada nadzwyczajną trwałość, a przytem jest elastyczny i higieniczny w użyciu.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

w dniu 25 kwietnia 1931 r.

Dolar amerykański 8,90 zł. Funt sterlingów angielski 43,28 zł. 100 szylingów austriackich 125,15 zł. 100 koron czeskich 26,32 zł. 100 lir włoskich 46,63 zł. 100 franków szwajcarskich 171,53 zł. 100 belgów belgijskich 123,87 zł.

Poznańska giełda zbożowa

w dniu 25 kwietnia 1931 r.

Żyto 20,75. Pszenica 34,25 — 34,75. Jęczmień przemysłowy 26,00 — 27,00. Jęczmień browarowy 29,00 — 30,00. Owies pastewny 27,00 — 28,00. Mąka żytnia 65-procentowa 43,50 — 44,50. Mąka pszena 65-procentowa 52,00 — 55,00. Otręby żytnie 24,50 — 25,50. Otręby pszenne 24,50 — 25,50. Otręby pszenne grube 25,50 — 26,50. Rzepak 38 — 40. Gorczyca 42 — 47. Wyka latowa 45 — 47. Peluska 47 — 50. Groch polny 29 — 30. Groch Wiktoria 30 — 34. Łubin niebieski 26 — 28. Łubin żółty 34 do 38. Konieczyna czerwona 300 — 350. Konieczyna biała 340 — 460. Konieczyna szwedzka 230 — 260. Konieczyna żółta — odłuszczona 140 — 170. Konieczyna żółta w łuskach 60 — 70. Przelot 200 — 240. Tymoteusz 90 — 105. Rajgras angielski 90 — 110. Tataraka 34 — 36. Ziemiaki jadalne 6,50 — 7. Ziemiaki eksportowe 8,50 — 10. Ogólne usposobienie: spokojne.

Ceny bydła na Centralnej Targowicy w Mysłowicach.

W tygodniu od 18. 4. do 24. 4. spędzono na targi: buhaji 96, wołów 40, krów 839, jalołek 79, cieląt 132, nierogacizny 3219, ogółem 4405 zwierząt.

Płacono za jeden kilogram żywej wagi: buhaje od 0,94 do 1,16 zł, woły od 0,95 do 1,15 zł, krowy od 0,88 do 1,18 zł, jalołki od 0,88 do 1,18 zł, nierogacizny I gat. od 1,38 do 1,50 zł, II gat. od 1,28 do 1,37 zł, III gat. od 1,18 do 1,27 zł, VI gat. od 1,00 do 1,17 zł.

Targ ożywiony. Tendencja zwykła.

Sprawy gospodarcze.

Sport a turystyka na II. Wiosennych Targach Katowickich.

W związku z rewją wytwórczości krajowej na Drugich Wiosennych Targach Katowickich w czasie od 22 maja do 8 czerwca br., biorąc pod uwagę obecny kryzys gospodarczy, wylanias koncepcja utworzenia większego, ewentualnie

wspólnego, zbiorowego stoiska artykułów sportowych i turystycznych.

Stoisko takie zapewniłoby następujące eksponaty: łyżwy, narty, saneczki, tennisi, łódki, siódła, piłki nożne, kostiumy sportowe, koła ratownicze, wędkę, sieci rybackie, artykuły łowieckie, rowery, motocykle, oraz przedmioty niezbędne, względnie pożądane podczas wycieczek, jak: walizki, rzemienie, laski, plecaki itd.

Jak nas informują, Śląskie Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej Katowice, Stawowa 14, tel. 71 i 18-68, które organizuje wspomniane Targi, niewątpliwie poszłoby w tym wypadku wystawcom jaknajdalej na rękę, chociażby z tego względu, że propagowanie sportu i turystyki leży w zakresie jego działania.

Transakcje handlowe w czasie tegorocznych Wiosennych Targów Katowickich w tym dziale produkcji krajowej, będą przypuszczalnie bardziej ożywione, ze względu na zbliżający się sezon turystyczny i sportowy.

Aukcja skór surowych w Katowicach.

Wynik 23 aukcji skór surowych odbytej w Katowicach w hotelu „Savoy” był następujący: Za sprzedane skóry osiągnięto w zł. za 1 kg: a) skóry bydlęce oryginalne od 1,74 do 1,80 zł., skóry bydlęce lekkie do 25 kg. 1,82 zł. skóry bydlęce ciężkie ponad 25 kg. 1,73 zł. b) skóry cielęce od 2,40 do 3,01 zł. Ogółem wystawiono na sprzedaż: a) skór bydlęcych 1.687 skór, b) skór cielęcych 2.133 sztuk, c) skór skopowych 705 sztuk, d) skór bydła młodocianego 25 sztuk. Przetarg odbył się przy tendencji ożywionej. — Ceny zwykłe.

Zadłużenie rolnictwa polskiego.

Ogólne zadłużenie rolnictwa z tytułu kredytów krótko i długoterminowych wynosi 2.236,3 milj. zł., z czego na kredyty krótkoterminowe przypada 936,6 milj. zł., zaś na kredyty długoterminowe 1.299,7 milj. zł. Ogółem zadłużenie rolnictwa polskiego na 1 ha użytków rolnych wynosi 91,2 zł., zaś zadłużenie kredytami długoterminowymi na 1 ha użytków rolnych wynosi 52 zł. Wyżej wykazane cyfry nie dotyczą zadłużenia przemysłu rolnego.

Nakładem firmy „Katolik”. spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Drukiem: Drukarnia Śląska, Sp. z og. odp., Katowice, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Obrazy

wyrażoną p. Janowi Gorolowi odpowiadają i przekazam A. K. T.

3320

Tysiące chorych

na katar żołądka, wzdęcia, kurcze, bóle, nudności, zgagę, niestrawność, brak apetytu, blednice, ogólne osłabienie etc. odzyskało zdrowie, używając ziółka sławnego na cały świat Dr. Dietla, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Żądajcie bezpłatnej broszury pouczającej. Adr. Liska - Apteka.

szlach róż

10 (w tym r. kw.) zł. 12-20 mietczyków szlach. mietz. zł. 5-10 wielkokw. Canna zł. 15-10 przepiók. kwiecie zł. 10-10 dalszy szlach. zł. 10-10

Ceny włącznie port. i opak.

Czas sadzenia do końca maja

Fr. Gartmann

Poznań, W. Garbary 21

3296